

vseh evropskih držav za leto 1902. Potrebščina vseh držav znaša malenkost 29.090 milijonov, kar pomeni v primeri s proračuni za leto 1892 zvišanje za okroglo 40 odstotkov. Samo stroški za vojaštvo znašajo 7875 milijonov, torej dobro četrtino vse potrebsčine. Vrlo zanimiva je številka, ki nam kaže skupni državni dolg. Ta znaša nič manj kot 130 milijard. Kajpada ne more soditi niti največji optimist, da bi se znižali kedar ti ogromni izdatki, posebno oni za vojaštvo, ter državni dolgi, ker z vsakim letom tako redno naraščajo. Vsakdo se pač vprašuje: Kakšni bodo pač proračuni po preteku pol stoletja, če se že v dobrih 20 letih pomnože za 100 odstotkov.

Razne politične novice. Raznesel se je glas, da namerava naš presvitli cesar odstopiti in vlado prepustiti nadvojvodi Francu Ferdinandu. Neuspehi v politiki in hudi udarci v rodbini, posebno zadnji dogodki z nadvojvodom Leopoldom in princesinjo Lujizo, so ga baje nagnili, da je začel misliti na odstop. — Pred kratkim so se nemški in poljski socialdemokrati zjedini v Berlinu na podlagi enakopravnosti. To je eden izmed redkih slučajev, da pripozna Nemec Slovana enakopravnim. — Bolgarija je odpovedala naši državi dosedaj veljavno trgovinsko pogodbo. — Na Kitajskem so se zopet pričele ustaje in nemiri. — Slovaški narodni zastopnik v ogerskem državnem zboru Valašek je bil obsojen na 6 mesecev ječe zaradi govora, o katerem se sploh ni dalo dokazati, da ga je imel. Tako postopajo Madžari proti Slovanom! — V Maroko, državi v severozahodni Afriki, se je začela ustaja. Francozi so odposlali na obrežje svoje brodograditelje, da uduši ustajo.

Dopisi.

Studenci pri Mariboru. (Nemška kultura.) Kako miroljubni so Nemci, pokazalo se je dne 4. t. m. na veselici v Studencih pri Mariboru. Kakor se je že poročalo, se je ustanovilo bralno društvo in imelo 4. t. m. prvi občni zbor. Ker se je vuhredskim tamburašem odgovarjalo od neke strani, naj ne pridejo, in res niso prišli, svirali so tamburaši od Sv. Petra pri Mariboru; pelo pa je pevsko društvo »Maribor«. Gostje so se pripeljali od vseh strani, kakor z Dunaja, Linca, Gradca, Celja. Udeležba je bila zelo velika. Nekateri naši »miroljubni« Nemci in nemškutarji so že ves čas huj-

Nekega popoldne, ko je bil nadzornik službe prost, poda se v slovečo kavarno, v kateri je marsikedar rad ostal kako urico, prebirajoč časnike. Več listov je že prečital, ko mu pride v roke poljski časopis. Nadzornik več lista kakor bere, kar se spomni, da je v tem časniku bila ona navdušena slovanska pesem, katero je pred kratkim bral. Začne iskati, vendar radi prevelike raztresenosti je ne najde. Prične torej od začetka in z večjo pozornostjo pregleda vsako številko. Tukaj mora biti — vendar kaj je to, od dotične strani je bil odtrgan precejšnji kos in le majhen košček je ostal.

Zamišljen čita ostale vrstice pesmi in obraz se mu spremeni. Zdi se mu, da manjka tukaj ravno isto, kar je že enkrat bral. In tisto je bilo na papirju, v katerega je bila zavita škatljica z biseri.

Takoj pokliče gospodarja.

»Gospod Alinger, prosim, ali smem vzeti to številko seboj?«

»Gotovo, gospod nadzornik. Le vzemite si jo, saj je že tako več dni stara.«

»Ali se ta časnik pri vas mnogo čita?« vprašuje skrbno Francič in se trudi vzeti časnik iz držaja.

»Seveda.«

»Ali mi morete morda povedati, kdo ga vse bere?«

skali socialdemokrate s trditvijo, da bo delalo društvo proti njim. In prišli so tudi socialdemokrati k zborovanju. Koj pri začetku so ti zagnali krik in vik, da je bilo, kot bi sedeli v državnem zboru za časa Wolfa in Schönererja. Tu so se dvigale pesti, vpilo se je, ropotalo in žvižgalo, da je letelo skozi ušesa. Tam v kotu je tolkel kdo na tamburico bas, da je kar bobnelo, oni je zvonil s kozarcem, drugi zopet žvižgal itd. Nastale so gručice, ki so se porivale sem in tje. Ko so se pa duhovi pomirili, so se prečitale pravila, in videlo se je, da v pravih ne stoji nič žaljivega proti socialdemokratom, na kar so se ti mirno razšli. Kdo je bil torej kriv tega? Odgovor na to je, da so Nemci in nemčurji raztrobili po svetu, da dela društvo proti socialdemokratom. Lažnjiva »Mariboržanka«, kateri menda ne bo nikoli zmanjkalo laži, pa laže o tem zborovanju, da pevci niso peli in da so morali bežati. Kdor je bil tam, ve, da so pevci peli vse pesmi, katere so bile na programu, tamburaši igrali, kakor navadno, in da je bilo ploskanje in živijo klicanje na obeh straneh živahno. Razšli so se ob pol 9. uri, ker je veselica trajala le samo do 10. ure. Na vstopnini so dobili 23 gld. Gosp. dr. Pipuš imel je lep govor, za kar je žel veliko priznanje. Predsednikom je bil izvoljen g. Matija Čagran, podpredsednikom g. Ivan Lorbek, tajnikom g. Franc Šnuderl, blagajnikom g. Franc Kokolj, knjižničarjem g. Ivan Senekovič. Odbornikom gg. Martin Medvedšek in Fr. Pohar. Procvitaj torej mlado društvo, zbiraj Slovence, trgaj je iz rok nasprotnikov, brani slovensko zemljo potujčenja in plačilo ti ne odide.

Kapela pri Radgoni. (Bodimo Slovenci!) Vsakovrstne razmere me silijo, da moram zapisati nekoliko besed. Nimamo ravno nič kaj posebnega, toda nekatere stvari so vendar pri nas take, da človeka kar osupne. Pri Kapeli, kakor je znano, imamo narodno gostilno. Naš gostilničar sezidal si je v preteklem letu krasno poslopje; prostori so prijetni, postrežba okusna in prijazna. Ljudstvo se tudi zaveda reka: Svoji k svojim. Toda vsega občalovanja vredno je to, da se ravno v naši narodni gostilni ob nedeljah, ko se vrši v cerkvi pozna služba božja, ljudem, katerim ni za cerkev ne za Boga, daje pijača, posebno žganje. In ko gre pobožno ljudstvo iz cerkve, so ti ljudje tako glasni, da se mora vsaki nad tem spodtikati. Vprašam Vas, gospod gostilničar, ali bi se ne dalo temu pomagati? Dalje! Na tem novem poslopiju so kar trije

Kavarnar se zamisli. »Vsak časnik ima svojega ljubljence. Bere ga gospod profesor Tober, doktor Šmerk, gospod Lahkožive...«

»Gospod Lahkožive? Kdo je to?« vpraša Francič, kateremu se ime znano dozdeva.

»Knjigovodja Likavca, on je, če se ne motim, doma s Poljskega in se torej zanima za domači list.«

»Tako, tako«, reče nadzornik hladnokrvno ter plača in odide. »Lahkožive — resnično — to ime mu je Likavec imenoval.«

Hitrejših korakov se poda Francič v svoje stanovanje in skrbno primerja košček časnika k drugemu kosu. Oba kosa spadata skupaj!

Nova misel se odpre nadzorniku. Poda se k Likavcu; bil je sam.

»Gospod nadzornik!« vsklikne Likavec. »Kaj prinašate dobrega? Ali je nesrečno dekle že obstalo?«

»Ne, ne — kaj se!« odgovori nadzornik. »Pridem le vprašat, gospod Likavec, če imate vi v svoji trgovini poljski časopis?«

»Poljski? Ne. Kako —?«

(Konec sledi.)

napisi in sicer: Prvi: Franc Hausman, trgovec. Krasno! Drugi: Anton Divjak, gostilničar. Tudi krasno. Tretji pa, ne vem, mi boste li verjeli ali ne? Tōda jaz povem, namreč: »Peter Kaidisch, Fleischauher«. Prekrasno! To pa, to; to je že kaj vredno. Heil! Gospod Divjak! Ali ni to madež na Vaši narodni hiši? Upam, da boste povzročili, da se ta madež v kratkem odstrani, ter ne boste pripustili, da bi kdo na Vašo krasno poslopje razobešal nemške napise, posebno pa ne takiki sami ne govorijo prav nemški. In tak je tudi Kajdič, kakor ste se gotovo že sami prepričali. Saj govori on tako nemščino, da je v nobeni nemški knjigi ne najdeš. In tak torej ima nemški napis na Vaši hiši! Mislim, da bo v kratkem drugače.

Pilštanj. (Smrt na kosa.) Prva žrtev neizprosne smrti v novem letu je bila na Pilštanju plemenita gospa Marija Supančič, soproga gosp. Matevža Supančič, trgovca in poštarja, ki je v petek zjutraj po dolgi bolezni zatisnila za vselej oči v 70. letu starosti. Pogreb pretečeno nedeljo, 4. dan januarja, po poznem sv. opraviilu pričal je, kako priljubljena in visokospoštovana bila je ranjka ne samo v domači, ampak tudi v sosednjih župnijah. Prišlo je toliko ljudi, da so pri pogrebu ženske še bile pri farni cerkvi, a prvi pogrebci že na pokopališču. — Skromna in tiha gospa pač ni mislila, da bo imela tako veličasten pogreb in toliko spremljevalcev na zadnji svoji poti — in ravno ta skromnost naredila jo je vsakemu prikupljivo. Bila je izredno pobožna. Vsak dan, dokler še le količjak zdrava, šla je dvakrat v cerkev, zjutraj k sv. maši in zvečer k skupni večerni molitvi in to tudi v najslabšem vremenu, v največji zimi. Sv. zakramente je redno vsaki teden sprejemala. Kajpada se je tako prav lepo na smrt pripravila. Med mnogimi čednostmi, ki so jo dičile, bila je tudi njena izvanredna gostoljubnost. Vsak, ki je na Pilštanj prišel, rad se je v hiši Supančičev oglašil, ker gospodinja hiše je vsakemu rada prila z odprtimi rokami nasproti. Radodarnost njena do revežev ni imela nobenih mej. O letošnjih božičnih praznikih ni mogla več razločno govoriti, ker se ji je bližala že smrt, a toliko se je bilo razumeti, da je vprašala, ali so domači tudi za reveže kaj pripravili o božičnih praznikih. — Ni torej čudež, da je vsako oko pri pogrebu bilo rosnino in da si slisal le en glas: »Gospa Supančič bila je izredno dobra gospa!« Pogreba bi se vdeležilo gotovo več gg. duhovnikov, a ker je bila nedelja, niso se mogli drugi vdeležiti, kakor le ml. gosp. kanonik, 80letni starček, iz Kozjega, kateri so pogreb vodili ob asistenci domačega župnika in kapelana. — Nagrobni govor imel je g. župnik, kateri se je spominjal mnogih vrlin umrle in tolažil žalostne domače zavolj nenadomestljive izgube. K sklepu zapeli so še pevci pri odprtem grobu lepo pesem, katere je vodil izborni pevovodja gospod nadučitelj Germovšek. Na pomoč prihitel je pevecem z lepim svojim glasom gospod učitelj kozjanski Oskar Žolnir. — Tako smo izročili materi zemlji telesne ostanke gospe Supančičeve, ter se ločili od odprtega groba njenega z dihljem: Bog ji bodi plačnik za vse in daj ji večni mir!

Kozje. (Volitev v okr. šolski svet.) Slavno uredništvo! Uljudno prosim, da bi z ozirom na zadnji dopis iz Kozjega objavili resnici na čast sledeče pojasnilo:

Volitev v okrajni šolski svet sploh ni bilo. Volilo se je samo v krajni šolski svet, kjer sva z gosp. Brilejem bila izvoljena z devetimi slovenskimi glasovi proti trem glasom, od katerih pripadala dva nemški, jeden pa — stoječ pod znanim uplivom — slovensko-napredni stranki. — Zahvaljujoč se za vsprejem teh vrstic želim v novem letu Vašemu listu mnogo, mnogo uspehov na narodnem polju in se bilježim z velespoštovanjem udani dr. Fr. Jankovič. — Kozje, dne 5. januarja 1903.